

eleccions

JAUME BARTUMEU, CANDIDAT DEL PARTIT SOCIALDEMÒCRATA A CAP DE GOVERN

“La bipolarització situa el resultat electoral en un eventual empat tècnic”

Bartumeu preveu uns resultats electorals ajustats i recela de les promeses del líder demòcrata

El candidat socialdemòcrata a la reelecció com a cap de Govern, Jaume Bartumeu, encara els comicis convençut que la concurrència de dues úniques llistes a totes les circumscripcions territorials suposarà uns resultats “ajustats”. Bartumeu ironitza sobre els que “pretenien que guanyarien sense baixar de l'autocar” i recela del compromís del líder demòcrata, Antoni Martí, de “no posar bastons a les rodes” i dels que “estan aixoplugats al darrere de la cara amable”.

MARIÀ MIÑO
ANDORRA LA VELLA

¿Creu que la propera legislatura es pot reproduir la situació de bloqueig que han denunciat durant tota la campanya? Dit d'una altra manera, ¿considera que la governabilitat passa per la majoria absoluta?

Depèn molt de quina sigui la lleialtat institucional i la voluntat política del segon grup de l'arc parlamentari, és a dir, el grup que des de l'oposició està cridat a preparar una alternança. A partir d'aquí, efectivament seria millor que poguéssim disposar d'un Govern amb majoria parlamentària, però si no és així haurem de fer confiança, de moment, al que diu Antoni Martí, que ell no bloquejarà ni posarà bastons a les rodes.

Fem confiança, però només ens el podem creure del tot quan puguem comprovar que realment ell no és només el candidat que s'ha anat a buscar quinze dies abans per intentar posar una cara amable davant d'aquesta coalició bastant incoherent, fonamentada únicament en el ciment de la unió contra els socialdemòcrates. Si ell realment té autoritat política suficient, les coses poden anar per un camí raonable, i si li passa el mateix que li va passar a Joan Gabriel el país tindrà problemes, perquè els mateixos que van promoure el bloqueig des de l'ombra estan ara aixoplugats al darrere de la cara amable d'Antoni Martí a les candidatures de DA.

De moment DA ja ha anunciat la intenció de formar un Govern d'unitat, mentre que vostès han proposat un pacte d'Estat en diferents àmbits clau. ¿Com valora la proposta demòcrata de Govern d'unitat?

TATI MASIA

així ho demostren les fotografies de la campanya.

No obstant, el líder d'ApC, Eusebi Nomen, s'ha erigit com la tercera via, i ha expressat reiteradament el seu apropament als descontents de DA.

Crec que la credibilitat es guanya o es perd amb les accions polítiques de cadascú. Aquests dos anys ens han situat a tots, fins i tot aquells que s'amagaven en alguna administració comunal. Per tant, els ciutadans també coneixen les trajectòries.

¿Quines sensacions té de cara al dia 3? ¿S'espera uns resultats molt ajustats?

Els resultats són ajustats, perquè la bipolarització entre la proposta de continuar el canvi necessari que vam començar fa dos anys i l'opció de tornar enrere demostra que aquesta suma negativa situa el resultat electoral, a dia d'avui, en una perspectiva d'un eventual empat tècnic. Veurem després què decideixen les ciutadanes i els ciutadans. En tot cas, en el prelude de la campanya, algú manifestava que tenia una enquesta, que encara no ha ensenyat, que els donava una àmplia victòria i que pretenia que guanyarien sense baixar de l'autocar. L'evolució demostra que les coses no estaven en aquest nivell.

El PS ha fet de les polítiques socials una de les seves banderes. No obstant, durant aquesta legislatura hi ha hagut crítiques dels sindicats en considerar que hi ha hagut poca política social, i els Verds han afirmat que el PS no va aplicar cap política d'esqueres. ¿Considera que realment s'ha fet poca política social?

“Els que van promoure el bloqueig des de l'ombra ara estan aixoplugats al darrere d'Antoni Martí”

“Hauríem de començar a aclarir si estem d'acord amb el pacte d'Estat i amb els seus tres pilars”

La proposta de Govern d'unitat arriba després que nosaltres haguéssim proposat el pacte d'Estat. Crec que hauríem de co-

mençar a aclarir si estem d'acord amb el pacte d'Estat i amb els tres pilars: relacions econòmiques amb la Unió Europea i ratificació de l'acord monetari; viabilitat del sistema de pensions i de la CASS, i pacte d'Estat interior per a la delimitació de competències amb els comuns i resoldre les transferències i la situació d'endeutament de les finances públiques. Sobre aquests pilars es poden construir moltes coses, i en això estem. Si se'ns accepta podem començar a caminar per veure quin contingut s'ha de donar al pacte d'Estat quant a la traducció en la implicació en un pacte de legislatura o de Govern.

La passada legislatura ApC va tenir un paper clau al Consell General. ¿Creu que pot tornar a ser el grup frontissa?

El que pugui arribar a ser depèn dels electors, però coneixent la personalitat de qui encapçala la proposta, la imprevisibilitat impera. La diferència entre el 2009 i el 2011, pel que fa a aquesta opció política, és que ara, a diferència de l'any 2009, quan es contraposaven clarament a CR, van junts. Si van junts a les territorials i en l'objecte comú, en aquesta croada contra la socialdemocràcia i contra qui l'encapçala, no veig quina discussió hi pot haver. Crec que van junts, i

Si el termòmetre per saber si es fan polítiques d'esquerres ha de ser una candidatura verda que fa clarament el joc de la dreta andorrana i arriba a plantejar polítiques de dreta pura i dura, com privatitzacions i reducció de funcionaris, aquests professors de doctrina esquerrana no ens calen.

Nosaltres hem fet molta política social, l'hem fet amb les dificultats que ha suposat el resultat electoral, ja que no teníem la majoria i al davant teníem un bloc conservador, que ara s'avé tant amb els Verds per intentar fer-nos la pinça. Hem introduït una ajuda social per a les persones que estan en situació de desocupació; hem promogut reformes a la CASS per ajudar persones que es quedaven fora del circuit i que no hem deixat a la cuneta, al costat de la carretera, sinó que les hem ajudat; hem ajudat els joves a avançar cap a la vida adulta amb diverses ajudes, i hem fet un esforç especial en polítiques actives d'ocupació.

Tot això, insisteixo, sense presupost. Hem fet més coses. Hem ajudat els discapacitats, hem abaixat el llinar per poder tenir la pensió del 70% al 60% d'incapacitat. Seriosament, ningú que no tingui mala fe ens pot dir que no hem fet polítiques socials. N'hauríem de fer més, i en farem. Per tant, no n'hem fet prou. Hem fet totes les que hem pogut.

Així, si no ha estat per falta de voluntat ¿no n'han fet prou per falta de temps o de majoria al Consell General?

Depèn de la qüestió. El bloqueig ha fet que no s'hagi pogut fer la reforma de la llei de llibertat sindical ni altres lleis d'àmbit social, perquè al final els reformistes i els consellers d'ApC van anar junts per paral·litzar-ne la tramitació. I després també la falta de temps, però pensi que amb aquest escenari de 14-11-3, si els 11-3 tenien un perfil molt conservador i molt poc social, difícilment hauríem pogut avançar determinats projectes de llei.

¿Serà prioritària l'assegurança d'atur contributiva?

No és una prioritat, però és una necessitat. Nosaltres no fem un programa amb llacunes preocupants que diguin que abans de fer les ajudes socials reactivarem l'economia i donarem feina. ¿I mentrestant, què passa? Nosaltres ja hem dit que no deixarem la gent a la cuneta. Aquesta mesura és indispensable, perquè la mesura que ha fet el nostre Govern d'arribar a resoldre aquest suport a les famílies per la via dels ajuts socials és una via provisional que des del punt de vista pressupostari no es pot mantenir. Per tant, s'ha de fer aquesta llei.

“Nosaltres fem una campanya neta, i no tirem la pedra i amaguem la mà”

TATI MASIA

Un dels eixos del seu programa és la reactivació econòmica. ¿Em pot destacar tres mesures que proposen per aconseguir aquesta reactivació?

Primera, el suport a les noves iniciatives empresarials, mitjançant els avals prestats pel Govern a més de vint empreses. Segona, la dinamització de l'actuació en la renovació d'habitatges antics. I tercera, tota la política d'estalvi energètic i de fer els despatxos i els habitatges d'Andorra més sostenibles des del punt de vista energètic. Totes tres són fets concrets que s'han desenvolupat malgrat els bastons a les rodes i les limitacions pressupostàries.

També hi ha sobre la taula la regulació dels autònoms. ¿Considera prioritari re-

baixar la quota actual?

Jo a això ja m'hi he compromès per escrit i de paraula, i a més m'hi comprometo fent la manifestació prèvia que aquesta llei es va fer amb acord total dels grups parlamentaris. Ho vam votar els 28 consellers generals, i el que nosaltres diem al programa és que hem de fer un acord amb el mateix esperit que va permetre fer un text concordat. Dic això perquè aquells que volen exhibir una virginitat que no tenen en política, sembla que ara descobreixin que això es va fer malament i ells no hi eren a fer-ho. Els liberals hi eren i el senyor Martí ve d'aquesta família i n'estic convençut que no en renegarà. Per tant, ho hem d'arreglar tots els que hi érem, i no només hi érem els socialdemòcrates, que en aquells moments estàvem a l'oposició.

Hem de pensar que és important revisar a la baixa aquesta cotització, perquè els està fent molt mal als comptes de final de mes. Amb això vull dir que no descarto que es pugui fer una mesura puntual per rebaixar l'import de la cotització i que després es vagi treballant en comissió per fer altres adaptacions que es necessiten.

Pel que fa a la reforma de l'administració pública, han defensat durant tota la campanya que volen enfortir-la i no debilitar-la. Des de DA han negat també de forma reiterada que vulguin aprimar l'administració i els han acusat d'intoxicar el funcionariat sobre aquesta qüestió.

Jo no m'he de defensar sobre la base d'acusacions gratuïtes i fetes amb una evident lleugeresa i amb una voluntat de disffressar les pròpies vergonyes. Ara bé, cal recordar que el programa dels demòcrates, a la pàgina 25, diu: “Reduirem els àmbits que cobreix l'administració pública, especialment els que reben o poden rebre una resposta privada satisfactòria.” Es pot llegir com es vulgui aquesta frase, però em sembla que és ben clara. Si redueixen els àmbits de cobertura vol dir que volen reduir sectors de l'administració pública. Si no és així, en lloc d'acusar els socialdemòcrates del que no han fet, potser que aclareixin què vol dir aquesta frase que està al seu programa i no pas al nostre.

Els demòcrates també els han retret determinades desqualificacions en les reunions públiques. Tenint en compte la seva crida inicial a fer una campanya neta, ¿pensa que realment ho ha estat?

Nosaltres fem una campanya neta i, sobretot, la fem donant la cara, i no tirem la pedra i amaguem la mà. No deixa de ser paradoxal aquesta moral de situació en què uns s'esquincen les vestidures a la més lleugera crítica que es fa sobre la seva actuació política, i no s'estan de passar-se la campanya amb insinuacions sobre el caràcter, la conducta, el capteniment personal dels socialdemòcrates i del cap de Govern. Sembla que en aquesta campanya, els liberals, amb la marca que portin, els conservadors d'aquest país poden dir qualsevol cosa i no passa res, i a la mínima que algú s'atreveix a plantar-los cara ja saps quines són les vestidures. Això és aplicar una moral de situació que no es correspon amb els nostres valors.

Quant al paquet de les lleis socials, el seu programa aposta per suprimir l'acomiadament no causal, un fet que pot entrar en contradicció amb la voluntat que va expressar d'aconseguir un ampli consens en l'aprovació d'aquestes lleis. ¿Pensa que serà factible si el PS no aconseguix la majoria absoluta?

Si no hi ha una majoria absoluta i la configuració de la resta de l'arc parlamentari té els mateixos perfils dretans, conservadors i neoliberals que tenien els 11+3, aquesta proposició no podrà tirar endavant.

On sí que espera trobar el con-

sens és en la reforma de la Seguretat Social. ¿Fins a quin punt a Andorra serà possible no reduir drets i que la CASS sigui sostenible?

Hi hem de treballar des de la responsabilitat, i nosaltres no volem abaixar salaris ni reduir prestació, però hem de veure la viabilitat de futur del sistema, i per això he plantejat un pacte d'Estat.

¿Es podria donar el cas que s'hagi d'allargar l'edat de les jubilacions, com ha passat en altres països amb governs socialdemòcrates, com ara l'Estat espanyol?

Aquesta és una hipòtesi sobre la qual em nego a treballar. Hem

“Ningú que no tingui mala fe ens pot dir que no hem fet polítiques socials”

“Si ho fem bé, crec que es podrà mantenir l'edat de jubilació. N'estic convençut”

de trobar la manera, i això vol dir també els diners suficients, per aguantar el sistema i que persones que han treballat durant tota

la vida per poder arribar als 65 anys i jubilar-se puguin fer-ho. Sabem que és una preocupació que està al carrer. Quan la gent es va acostant als 65 anys està preocupada per aquesta possibilitat, i ens ho pregunten. Nosaltres no treballem amb aquesta hipòtesi, perquè entenem que la situació de la CASS avui permet atacar abans altres vies de solució dels dèficits, com és anar cap als medicaments genèrics, reduir despeses en altres assistències i que tothom s'estrenyi mínimament el cinturó sense perjudicar a ningú. Si ho fem bé, crec que es podrà mantenir l'edat de jubilació. N'estic convençut. ■